

© Greenpeace/Mortimer

Akdeniz için Deniz Rezervleri

Özet rapor

GREENPEACE

Giriş

Greenpeace'in bu raporu; Akdeniz'in verimini, deniz yaşamını ve ekosistemini, sağlıkları ve yaşamları ona bağımlı olan milyonlarca insan için - şimdi ve gelecekte- korumak adın acilen bir deniz rezervleri ağı'nın (network) oluşturulması üzerine bir tartışma zemini oluşturmaktadır.

Akdeniz, pekçok canlı türüne ve önemli ekosistemlere ev sahipliği yapan, zengin ve çeşitliliği olan bir çevredir. Akdeniz'in büyük bölümü "açık deniz" – herhangi bir ülkenin kontrolü altında olmayan- olduğundan, tüm bölge için gerçek anlamda paylaşılan bir kaynağı ve paylaşılan bir sorumluluğu temsil eder.

Akdeniz, aşırı avlanmadan tahrip edici balıkçılık yöntemlerine, kirlilik ve iklim değişikliğine kadar insan faaliyetlerine dayalı pek çok tehditin etkisi altındadır. Bu durum sürekli olarak, Akdeniz'in sunduğu paylaşılan bir kaynağın ve hazinenin yokolmasına neden olmaktadır.

Bir büyük ölçekli deniz rezervleri ağı, insan eliyle gerçekleştirilen zarar ve tahribatın uzun vadeli bir korunmaya dönüştürülmesini sağlayacaktır. Böyle bir ağ, hem açık denizlerde hem de kıyısularda geniş ölçekli ve temsil edebilecek çeşitlilikte deniz ekosistemini kapsamalıdır. Greenpeace, Akdeniz'e bugüne kadar verilmiş olan zarar düşünüldüğünde, söz konusu şekilde bir deniz rezervleri ağı'nın, Akdeniz'in gelecek nesiller için korunabilmesi için, toplamda yaklaşık %40'lık yüzeyini kapsamaması gerektiğine inanmaktadır.

Akdeniz, göreceli olarak kapalı bir deniz olmasından ve içindeki tüm habitatların birbirleri ile bağlantılı olmasından dolayı, deniz yaşamı yönetiminde neden tek tek canlıların ve alanların değil de tüm ekosistemlerin hesaba katılması gerektiğine çok güzel ve açık bir örnek teşkil etmektedir. Bir deniz rezervleri ağı, Akdeniz'de sürdürülebilir, tedbirli ve ekosisteme dayalı bir deniz kaynakları yönetiminin kurulmasına yönelik bir adım yaratacaktır.

Dünyadaki deniz rezervleri örneklerindeki tecrübeler, korunan alanlar içindeki canlıların çeşitlilik, sayı ve boyut olarak arttığını göstermiştir. Dolayısıyla bu

rezervler, biyoçeşitliliğin korunması ve ekosistemlerin değiştirilmesi veya zarara uğramasına karşı daha dayanıklı ve esnek olmalarını sağlayabilmek için elimizdeki en değerli araç olduklarını göstermektedir. Bu durum aynı zamanda, sürdürülebilir bir yönetim ile birleştirildiğinde, tedbirli yaklaşımdan fayda sağlanmasını ve civar sularda da balıkçılık yönetiminin garantilenmesini de beraberinde getirir. Deniz rezervleri aynı zamanda bilim, eğitim ve eğlence ve dinlenme alanları gibi başka olumlu yararlar da sağlar.

Akdeniz'in korunmasına yönelik, uluslararası, bölgesel ve ulusal anlamda pekçok anlaşma ve taahhütün varlığına karşın hala bir deniz rezervleri ağı oluşturmaya yönelik herhangi bir gelişme yoktur. Anlaşmalar ve taahhütler eyleme dökülmedikçe anlamsızdır, ve bir deniz rezervleri ağı oluşturmaya yönelik eylem ise politik isteğe bağlıdır. Bu nedenle, Akdeniz ülkeleri, ortak kaynağımız ve hazinemiz olan Akdeniz'in korunması için birlikte çalışmak zorundadırlar!

A. Akdeniz'e yönelik tehditler

Aşırı avlanma ve diğer balıkçılık etkileri

Azalmakta olan av

Akdeniz ve Karadeniz'deki toplam avlanma miktarları geçen yıllarda yaklaşık 1,500,000 ton civarında idi. Bu rakam, 1950'deki 700,000 tonluk av miktarının neredeyse iki katından daha fazla olmasının yanında 1982 ile 1988 yıllarında maksimum ulaşılan rakam olan 2 milyon tonun oldukça altındadır. Birçok türün avlanma rakamları, 80'lerin sonları ve 90'ların başlarında en yüksek seviyeye ulaşmış, ancak o zamandan beri de düşüş göstermiştir¹.

Bölgedeki balıkçılık yönetimi

Akdeniz balıkçılığı yönetimi arzu edilenin çok gerisindedir. Stokların çoğunluğu ile ilgili olarak, şu anki durumları hakkında doğru düzgün bir değerlendirme bile mevcut değildir. Avrupa Çevre Ajansı (European

1

Environment Agency) nın tespit ettiğine göre, ticari olarak yok edilen stokların %80'inin mevcut durumu ile ilgili herhangi bir değerlendirme çalışması yok. Mevcut stok durumu değerlendirmesi yapıldığında ise, ticari önemi olan stokların yaklaşık %60'ı güvenli biyolojik sınırların dışında avlandığı ortaya çıkmakta².

Aşırı avlanma, pek çok durumda boyut sınırlamaları olmasına karşın, gitgide daha çok küçük balığın hedeflenmesine ve avlanmasına neden olmaktadır. Yumurtlama alanlarındaki deniz rezervleri ile balık popülasyonlarının korunması ve minimum boyut sınırlamaları, Akdeniz balıkçılığında sürdürülebilir bir yönetim için kritiktir.

Hedef dışı avlanma üzerinde düşünülmesi gereken bir başka sorundur. Trolle avlanma, trol yapılan alanın derinliğine bağlı olarak avlarının %20 ila 70 oranının ıskartaya çıkmasına neden olmaktadır³.

Büyük göçmen canlılar: ortak bir kaynaklarımızdan biri tehdit altında

Orkinos ve kılıçbalığı gibi, büyük göçmen canlılar, Akdeniz'i boydan boya geçerler ve binlerce yıldır bu bölgenin kıyı balıkçılarının paylaştığı ortak kaynaktırlar.

Orkinos – mavi yüzgeçli orkinos- ile ilgili durum oldukça iyi bilinmektedir: 1999 mayısında Greenpeace'in yayımladığı raporda bu türün Akdeniz'deki popülasyonunun tükenmekte olduğu kamuoyuna açıkça anlatılmaktaydı⁴. Yetişkin orkinos miktarı, geçtiğimiz 20 yılda %80 oranında azalmış durumda. Her sezon, tarihindeki en düşük seviyeye ulaşmış olan popülasyonlarını yeniden toparlayabilme yeteneğini de sekteye uğratabilecek kadar çok sayıda yavru orkinos avlanmakta. Korsan balıkçı tekneleri de ayrıca stokları tehlikeye atmışlardır. Greenpeace'in bu raporunun hazırlandığı tarihlerde orkinos popülasyonlarının kendini yenileyebilmesi için son derece ciddi ve etkin önlemler alınmasının gerekliliği son derece açık bir şekilde görülmekteydi.

² Streftaris, N. 2004. Fish stocks outside Safe Biological Limits in 2002. Indicator Fact Sheet: FISH1a, European Environment Agency, Copenhagen, 11pp.

³ Kelleher, K. 2005. *Discards in the world's marine fisheries: an update*. United Nations Food and Agriculture organization, Rome.

⁴ Gual, A. 1999. The bluefin tuna in the Eastern Atlantic and Mediterranean: Chronicle of a death foretold.

Ancak ne var ki o zamandan beri bu durum daha da kötüleşti. Orkinoslara yönelik tehditin artması, Greenpeace'i 2006 da bu avcılığa yönelik eylem yapmasına neden oldu.

Yasadışı, düzenlenmemiş ve raporlanmayan balıkçılık

Yasadışı, düzenlenmemiş ve raporlanmayan balıkçılık (IUU), etkin bir yönetim sisteminin olmaması ve ayrıca balıkçılık kaynakları üzerinde artan ticari baskı ile bağlantılı olarak, dünya çapında bir sorundur. Akdeniz bu sorundan kopuk değildir. Buna bir örnek, Akdeniz'de yasaklanmış olmasına karşın hala geniş çapta kullanılmakta olan akıntı ağlarıdır (driftnets).

Akıntı ağları

Genellikle uzunlukları 10-12 km yi bulan akıntı ağlarının etkileri beraberinde yol açtığı hedef-dışı avlanma nedeniyle uzun süredir mercek altında tutulmaktadır. Akıntı ağı ile avlanmanın Akdeniz üzerinde büyük etkisinin devam ettiğine şüphe yoktur. Alboran Denizi'nde akıntı ağları yunusların Akdeniz'de son kalan sağlıklı popülasyonlarını tehdit etmektedirler. Akıntı ağlarının deniz memelilerinin tümü üzerinde olumsuz etkileri olduğu konusunda büyük oranda bir fikir birliği mevcuttur.

Mavi yüzgeçli orkinos çiftlikleri: Felaketin tarifi

Orkinosların yakalanması, taşınması ve Akdeniz kıyılarında kafeslerde semirtilmesi "orkinos yetiştirilmesi" olarak bilinmektedir. Endüstriyel gırgır tekneleri, gittikçe azalan sayıdaki orkinosu aramak için tüm bölgeyi tararlarken, orkinos sürülerini bulmaya yönelik bir uçak filosu tarafından da desteklenirler. Bu uygulama aynı zamanda yavru orkinos avının artmasına neden olmuştur. Ayrıca son dönemde yayımlanan bir rapora göre, Avusturalya'daki semirtme çiftliklerinde yaşanan bir örnekten de görüldüğü üzere, orkinos çiftliklerinde kullanılan yemlerin yerel balık türleri üzerinde hastalık riski yarattığına dikkat çekilmektedir⁵.

⁵ Tudela, S. 2005. *Risk on local fish populations and ecosystems posed by the use of imported feed fish by the tuna farming industry in the Mediterranean*. WWF Mediterranean Program.

Kültür balıkçılığı

Kültür yetiştiriciliği – deniz hayvanları ve bitkilerinin çiftliklerde yetiştirilmesi- tüm dünyada olduğu gibi Akdeniz'de de büyüyen bir endüstridir.

Akdeniz kıyı alanlarındaki halihazırda zaten büyük ölçüde insan baskısı altındadır ve bakir alan bulmak gittikçe daha da zorlaşmaktadır. Kültür yetiştiriciliği endüstrisi, çiftliklerini kurmak için yüksek su kalitesine sahip alanlar arayarak varolan bu baskıyı daha da arttırmaktadır. Bu çiftliklerin deniz çayırları gibi son derece önemli ve değerli habitatların bulunduğu alanlara yakın kurulması özellikle endişe vericidir. Akdeniz'deki kültür yetiştiriciliği hakkında dile getirilen endişeler arasında hastalık sorunları, bölgeye taşınan yeni türlerden kaynaklanan biyoçeşitliliğe yönelik endişeler, bulunduğu çevreye yaydıkları nedeniyle çiftliklerin etkileri, iyi kalitedeki kıyı alanları üzerindeki rekabet ve diğer kıyı kullanıcıları ile aralarında oluşan rekabet.

Petrol

Akdeniz, petrol endüstrisinin çok aktif olduğu bir bölgedir. Akdeniz'den bir seferde geçen her 2000 gemiden yaklaşık 200 ila 300 adedi petrol ve petrol ürünleri taşıyan tankerlerdir. Yılda yaklaşık 370 milyon ton petrol, yani dünyada denizden taşınan petrol miktarının %20'si, Akdeniz üzerinden taşınmaktadır. Bu da karşılığında petrol kirliliği vakalarının artması riskini arttırmaktadır – Ortalama olarak yılda 60 vaka meydana gelmektedir. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) 2002 verilerine göre yaklaşık olarak, geçtiğimiz 15 yıl içinde 3 büyük kaza sonucu 55,000 ton (toplamın % 75'ini kapsayan) petrol kaza sonucu Akdeniz'e yayılmıştır⁶.

Gemicilik

Tahminlere göre Akdeniz dünya gemiciliğinin tümünün yaklaşık üçte birini karşılamaktadır.⁷ Gemilerde taşınan kargoların çoğunluğu tehlikeli maddedir ve bu tehlikeli kargoların bir şekilde yayılması, kaybolması, deniz yaşamı

⁶ UNEP. 2002. *Regionally Based Assessment of Persistent Toxic Substances; Mediterranean Regional Report*. United Nations Environment Program, Chemicals. Chatelaine, Switzerland.

⁷ EEA. 1999. *State and Pressures of the Marine and Coastal Mediterranean Environment*. Environmental Issues Series (5). European Environment Agency, Copenhagen.

üzerindekined tamir edilemez zararlara yol açar. Kaza riski potansiyelini bir kenara bıraksak bile, kimyasal tankların temizlenmesi ve petrol bulaşmış balast dahil petrol içerikli atıklar ve yıkama suları bile deniz kirliliğinin önemli kaynakları arasındadır⁸.

Kirlilik

Akdeniz, endüstri, tarım ve şehir merkezlerinden kaynaklanan kirlilik yüzünden can çekişmektedir. Bu kirlilik kaynakları, bölgedeki ülkelerin çoğunluğundan kaynaklanan çevresel sorunlarla ilişkilidir⁹. Akdeniz'deki su değişiminin sınırlı olması bu kirleticilere karşı daha da duyarlı hale getirmektedir. Kıyılardaki noktasal kaynaklara ek olarak, diğer kirlilik kaynakları da kara kökenlidir ve bu kirleticiler çok sayıdaki nehirlerle Akdeniz'in sularına taşınmaktadır. Kıyı şehirlerinden kaynaklanan, hiç arıtılmadan ya da yarı arıtılarak denize deşari edilen kanalizasyon atıkları, tüm Akdeniz kıyıları için büyük bir tehdit oluşturduğu gibi, aynı zamanda balığın bölgesel olarak günlük diyetin önemli bir bölümünü teşkil ettiği ve pekçok insanın yaşamı ve geçimi denize bağımlı olduğu Akdeniz'de ciddi bir sağlık riski de yaratmaktadır.

Turizm

Turizm, bölgeye sağladığı ekonomik yararlar karşın kıyısız ve deniz yaşamının tahrip edilmesinde de büyük bir rolü olmuştur. Bu hızlı ve yanlış şehirleşme gelişimi Akdeniz kıyıları boyunca pekçok yerde ciddi erozyon sorunlarına neden olmuştur. Akdeniz turizminin sezonluk olması, ziyaretçilerin büyük çoğunluğunun yaz aylarında yoğunlaşması, büyük miktarlarda katı atık ve atık su üretmesi anlamına gelmekte, buna karşılık bu atıklar, kıyılardaki küçük kasaba ve köylerdeki alt yapı yetersizliği ve varolan sistemlerin de aslında sadece kendi sabit az nüfuslarına göre tasarlanmış olmaları nedeniyle uygun şekilde arıtılmamalarına neden olmaktadır. Turizm, genellikle doğal zenginliklerin yüksek olduğu alanlarda yoğunlaşarak deniz kaplumbağaları ve foklar gibi Akdeniz'de türü tehlike altında olan canlıların doğal yaşam alanlarına ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

⁸ MAP and REMPEC. 1996. *An Overview of Maritime Transport in the Mediterranean*. Athens, United Nations Environment Programme.

⁹ EEA. 2005. *Priority issues in the Mediterranean environment*. European Environment Agency Report 5/2005. Copenhagen.

İklim değişikliği

İklim değişikliğinin çeşitli Avrupa bölgeleri üzerindeki potansiyel etkileri son dönemlerde değerlendirilmiştir. ¹⁰ Deniz seviyesinin yükselmesi sonucu fırtına etkilerine ve sellerde neden olması muhtemeldir. Kıyısız erozyon artarken, haliç ve kıyısız yeraltı suları daha da tuzlu hale gelebilir. Kıyı suları yükselir ve kara alanlarından suyun drenajı engellenebilir. 2080 yılına kadar Akdeniz'in kıyısız alanlarında sellerden etkilenen insan sayısının dramatik bir biçimde artacağına dair varsayımlar mevcuttur¹¹

Yabancı türler

Yeni tanıştıran veya 'yabancı' canlı türleri, yerel türler ile yiyecek ve yer rekabetine neden olarak ve yerel popülasyonlar ve habitatların yapısını değiştirerek, deniz yaşamı üzerinde ciddi etkiler yaratabilirler. Yabancı türler, bir deniz yaşam alanından diğerine istenerek veya kazara taşınabilirler. Bu tarihe dek, Akdeniz'de 600'ün üzerinde egzotik tür tespit edilmiştir¹²

B.Çözümler

Greenpeace Akdeniz'in %40 ının deniz rezervi olarak korunması için kampanya yürütmektedir:

Büyük ölçekli açık deniz rezervleri

Büyük ölçekli deniz rezerv alanları balıkçılık, maden arama, atık boşaltımı gibi tüm tahrip edici uygulamalara kapalı alanlardır. Bu alanlar içinde hiçbir insan faaliyetine izin verilmeyen çekirdek alanlar tespit edilebilir, örneğin özellikle duyarlı olan habitat ve canlıların bulunduğu veya bilimsel referans olarak kullanılacak alanlar gibi.

Deniz rezervleri, denizlerdeki yaşam alanları, hayvanlar ve bitkilerin korunması için olduğu kadar rezervlerin dışındaki bölgelerde sürdürülebilir

¹⁰ Schröter, D. et al. 2005. Ecosystem Service Supply and Vulnerability to Global Change in Europe. *Science*, 310 (25): 1333–1337.

¹¹ IPCC. 2001. *Climate Change 2001: Impacts Adaptation and Vulnerability*. Contribution of Working Group II to the Third Assessment report of the Intergovernmental panel on Climate Change. Cambridge University Press, UK.

¹² EEA. 2005. *Priority issues in the Mediterranean environment*. European Environment Agency Report 5/2005. Copenhagen.

balıkçılığa sağladığı faydaları açıktır.

Balıkçılık, turizm ve deniz çevresine getirdiği ek yararlar rağmen, deniz rezervleri öncelikli olarak koruma araçlarıdır, koruma alanında sağladıkları yararın önemi küresel deniz rezervi ağının kurulması için yeterlidir. Kara üzerinde doğal ekosistemlerin hayatta kalması için alan bırakmadan bütün alanın şehir gelişmesine, endüstriye ve tarıma ayrılması düşünülemez. Aynı durum okyanuslar için de geçerlidir.

Kıyılarda küçük ölçekli deniz rezervleri

Kıyı deniz rezervi ağının yerel topluluklara danışılarak oluşturulması gerekir. Ayrıca kıyı bölgesinde iyi idare edilen sürdürülebilir balıkçılık alanları oluşturulmalıdır. Bu sayede küçük ölçekli özelliklerin korunması sağlanırken balık kaynaklarına erişim de sürdürülebilecektir. Deniz rezervlerinin getirdiği eğitim, araştırma, eğlence ve turizm imkanları yerel topluluklarla paylaşılmalıdır. Yerel halk ayrıca çevredeki küçük ölçekli balıkçılıktan yararlanabilmelidir.

Deniz rezervi uygulamasını başarıya ulaşmasında, uyulması gereken kurallardan taviz verilmemesi hayati önem taşımaktadır. İki Akdeniz deniz rezervinde gerçekleştirilen bir araştırmada, rezervlerin birinde, 10 yıl sonunda ticari türlerin biokütlesi 4 kat arttığı diğerinde ise 0.2 kat arttığı gözlemlendi. İkinci alanda bu durum kaçak avcılığa bağlandı.¹³ Çevredeki balık çiftliklerinin veriminin artması gibi deniz rezervlerinin yararlarının fark edilmesi, kıyı topluluklarının deniz rezervlerinin iyi idare edilmesinde ve kuralların uygulanmasında güçlü bir müttefik olmasını sağlayacaktır. Kızıl Deniz'de 1995 yılında kurulan bir dizi deniz rezervinde, beş yıllık koruma sonunda çevredeki balık çiftliklerinde birim başına %60'lık bir artış sağlandı.¹⁴

Greenpeace'in önerisi

Greenpeace, Akdeniz'deki değerler ve tehditler ile varolan ve önerilen koruma alanları hakkında bilgi topladı. Bu veriler deniz rezervleri ağı önerisinin geliştirilmesinde kullanıldı. Önerilen ağ, bölgede bulunan farklı habitatlarının

¹³ Natural Reserve of Bouches de Bonifacio. 2003. Quantitative and qualitative evaluation of target species between 10 and 20 m within the border of the International Marine Park (missions 2001, 2202 and 2003).

¹⁴ Galal, N., Ormond, R. and Hassan, O. 2002. Effect of a network of no-take reserves in increasing catch per unit effort and stocks of exploited reef fish at Nabq, South Sinai, Egypt. *Marine and Freshwater Research* 53(2)

yanı sıra ekosistemlerin gerektiği gibi işleme için gerekli olan önemli üreme ve büyüme alanlarını da içeriyor.

Greenpeace, deniz rezervleri ağlarının oluşturulmasının, doğal kaynakların korunmasında, sürdürülebilir bir gelecek sağlayarak Akdeniz'de bir çok ekonomik faaliyetin devam etmesinde ve çevrede yaşayan insanlara kaliteli bir yaşam sağlanmasında temel adım olduğuna inanıyor. Greenpeace, Akdeniz için deniz rezerv ağının oluşturulması sürecine özellikle kıyılarda yaşayan topluluklar başta olmak üzere tüm paydaşların katılımının sağlanmasının ve önerilerin gözden geçirilmesinin önemini farkında.

Denizin kalan kısmını önemsemek

Deniz rezervlerinin yarar sağlayabilmesi, alanı çevreleyen denizin ekolojik olarak duyarlı bir şekilde idare edilmesine bağlıdır. Denizin büyük bölümünün – koruma alanı dışında kalan %60'ının- sürdürülebilir ve adil bir şekilde idare edilebilmesi için bazı temel değişikliklere ihtiyaç vardır:

Denizler için özgürlük

Varolan deniz yönetim anlayışı "denizlerin özgürlüğü" prensibine dayanır; tarihi geçmiş bir kavram olan derin denizler kavramı, (Akdeniz'in büyük bir bölümünü oluşturur) tüm ülkelerin denizi serbestçe kullanmasını öngörür. Bu kavram okyanus kaynaklarının tükenmeyeceğinin düşünüldüğü zamanlarda geliştirilmiştir. Günümüzde bunun doğru olmadığı yeterince açıktır. Modern okyanus yönetimi okyanus kaynaklarının sonlu olduğunu kabul etmek zorundadır ve ihtiyacımız olan denizler için özgürlük uğruna mücadele etmektir.

Bu yüzden denizler için özgürlük yaklaşımı, denizden alınabileceklerin sınırlı olması gerektiğinin farkındadır ve şimdi ve gelecekte tüm insanlığın yararı için derin denizler için sürdürülebilir ve adil bir yönetim talep eder.

Denizler için özgürlük, aynı zamanda her hangi bir faaliyete izin verilmeden önce faaliyetin tüm ekosistem üzerindeki etkisinin hesaba katılması anlamına gelir ve tedbir yönetim anlayışının merkezinde yer alır. Ortak kaynakları kullanmak isteyenler yol açabilecekleri zararlardan sorumludur ve zararı en aza indirmek zorundadırlar. Denizler için özgürlük ayrıca şu anlamlara gelir:

Ekosistem tabanlı yönetimin uygulanması

Hiçbir tür tek başına varolmaz, çevresindeki habitat üzerinde yarattığı etkiyi hesaba katmayan balıkçılık yönetimleri kusurludur. Trolle avlanma gibi yöntemler önemli üreme alanlarını yok ederek sadece türler için değil tüm ekosistem için felakete götüren sonuçlar doğururlar.

Tedbir prensibinin uygulanması

Önlem, bilgi eksikliğinin karar vericilerin harekete geçmemelerinin bahanesi olamayacağı aksine uyarıda hatalı olabileceklerini gösterir. Bunun için, örneğin balıkçılık yapmak isteyen ve kıyı şeridini kullanmak isteyenler bu faaliyetlerinin deniz yaşamına zarar vermeyeceğini, faaliyete başlamadan önce ispatlamak zorunda olmalı. Bu yaklaşım sürdürülebilir gelişmeyi ve balıkçılığı cesaretlendirirken zarar verici uygulamaları sonlandıracaktır.

Tahrip edici balıkçılık uygulamalarının ortadan kaldırılması

Sürdürülebilirlik testlerini geçemeyen balıkçılık uygulamaları yasaklanmalıdır. Örneğin, kabul edilemez seviyede yakalama yapan akıntı ağlarının kullanımı Akdeniz'de yasaklanmalıdır. Bu yasak hemen şimdi uygulamaya konulmalıdır.

Kaçak balıkçılığın ortadan kaldırılması

Balıkçılık yönetimi ve deniz yaşamı uygulanabildiği sürece iyidir. Yasadışı, düzenlenmemiş ve kaçak avlanma deniz yaşamını ve yasal olarak balıkçılık yapanları tehdit eder. Balıkçılık yönetimindeki açıklar, uygunluk bayraklarının çeşitlenmesine sebep olan gevşek uygulamalar ve kuralların gerektiği gibi uygulanmaması hedef alınıp ortadan kaldırılmalıdır.

Aşırı avlanmanın azaltılması

Avlama kapasitesinin durnaksızın artışı deniz kaynaklarının sürdürülebilir ve adil bir şekilde kullanılmasının önünde önemli bir engeldir. Avlama kapasitesi denizin kaldırabileceği seviyeye çekilmelidir ve aşırı avlanmayı destekleyen sübvansiyonlar kaldırılmalıdır.

Kirliliğin sonu

Deniz çöplük değildir. Ne yazık ki, Akdeniz, diğer deniz ve okyanuslar gibi

Çöplük olarak kullanılmıştır. Akdeniz'i kirlilikten korumak için bir çok anlaşma olmasına rağmen yaklaşım değişikliğine ihtiyaç vardır. Gözden uzak olan akıldan da uzak olmamalıdır. Denizin lağım, çöplük, zehirli atık alanı olarak kullanılması kabul edilemez.

Eylem ağırısı

Akdeniz'i korumak için uluslararası, bölgesel ve ulusal düzeyde anlaşmalar yapılsa da deniz rezervleri ağının oluşturulması yolunda ilerleme hala eksiktir. Anlaşmalar ve kararlar uygulama olmaksızın anlamsızdır. Deniz rezervleri ağının oluşturulması yönünde eylem siyasi irade gerektirir. Akdeniz ülkeleri, ortak kaynağımız ve hazinemiz olan Akdeniz'i korumak için birlikte çalışmak zorundadır.

Bu bizim denizimiz – koruyalım

www.greenpeace.org.tr

oceans.greenpeace.org.tr